УДК 001.579.64

Козар С.Ф, Кравченко Н.О., Чучвага І.Г.

ПРОФЕСІЙНА РЕАЛІЗАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ ПРИРОДНИЧОГО НАПРЯМКУ У ДОСЛІДЖЕННІ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ

Висвітлено основні напрямки діяльності випускників природничого напрямку ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка у галузі сільськогосподарської мікробіології.

Ключові слова: *аспіранти, молоді вчені, сільськогосподарська мікробіологія.*

Інститут сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України – єдина в Україні наукова установа, яка визначає основи науково-технічної політики, координує, організовує і проводить наукові дослідження у галузі сільськогосподарської мікробіології та сприяє впровадженню їх результатів у виробництво.

Інститут є лідером у вивченні механізмів біологічної трансформації азоту і фосфору, пошуку шляхів активізації цих процесів, у розробці і впровадженні мікробіологічних засобів підвищення родючості ґрунтів за використання азотфіксувальних і фосфатмобілізувальних бактеріальних препаратів, а також технологій їх виробництва і застосування.

В Інституті розробляються біотехнологічні методи оздоровлення сільськогосподарських рослин від вірусних хвороб, сучасні тест-системи для діагностики вірусів і біологічні препарати для захисту рослин від хвороб і шкідників. Особлива увага приділяється вивченню механізмів реалізації пробіотичного потенціалу мікроорганізмів для профілактики шлунково-кишкових захворювань та підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин, а також створенню біологічних препаратів для заготівлі високоякісних кормів.

З метою активізації науково-дослідницької роботи, підвищення рівня професійної підготовки та розвитку творчої ініціативи молодих вчених у Інституті з 1980 року працює Рада молодих вчених.

З 1998 року при інституті відкрита аспірантура по підготовці спеціалістів зі спеціальності 03.00.07-мікробіологія (сільськогосподарські науки). Науковими керівниками аспірантів є доктори (з них: 2 – члени-кореспонденти НААН) та кандидати наук, які мають вчене звання старшого наукового співробітника та великий досвід наукової роботи.

Для роботи над темою дисертаційної роботи молоді науковці забезпечуються необхідною польовою технікою, лабораторними приладами, програмами. На засіданнях Вченої ради інституту проводиться атестація аспірантів, змістовне обговорення результатів дисертаційних робіт. З аспірантами укладаються типові угоди.

Для забезпечення своєчасної підготовки та захисту дисертаційних робіт молодими науковцями в Інституті проводиться часткове відшкодування витрат на здачу кандидатських екзаменів, друк дисертаційної роботи та автореферату, надаються відрядження, роботи публікуються у міжвідомчому тематичному науковому збірнику "Сільськогосподарська мікробіологія", який є фаховим виданням.

Фахове зростання підтримується шляхом призначення на посади молодших наукових співробітників після закінчення аспірантури, на посади наукових та старших наукових співробітників молодих вчених, які успішно захистили кандидатські дисертації.

Наукова молодь постійно підвищує свій освітній та професійний рівень: відвідує школи молодих вчених, бере участь у Міжнародних та Всеукраїнських конференціях, семінарах, круглих столах, подає роботи на здобуття державних премій та стипендій.

Роботи наших науковців відзначені стипендією Кабінету Міністрів України для молодих учених, премією Президії Національної академії аграрних наук України "За кращу наукову доповідь молодого ученого НААН з фундаментальних та прикладних досліджень", преміями ім. О. О. Берестецького та премією ім. М. В. Рево, грамотами та подяками.

Результати роботи аспірантів та молодих вчених висвітлюються у наукових виданнях України та інших країн. За результатами наукових досліджень за останні 5 років молодими науковцями у співавторстві опубліковано 217 робіт, з яких 68 статей у наукових фахових виданнях.

© Козар С.Ф, Кравченко Н.О., Чучвага І.Г., 2014

На базі Інституту сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН щорічно проводиться наукова конференція молодих вчених "Мікробіологія в сучасному сільськогосподарському виробництві".

Молоді науковці беруть активну участь у суспільно-корисній роботі та громадському житті Інституту. Зокрема беруть участь у підготовці та проведенні семінарів і виставок.

Щороку проводиться розширене засідання спілки молодих вчених та спеціалістів, під час яких заслуховуються й обговорюються результати наукових досліджень аспірантів. Це дає молодим вченим не тільки можливість покращити рівень своєї теоретичної та практичної підготовки, але й відпрацювати техніку викладання доповіді, а також вміння відстоювати й аргументовано захищати свої наукові здобутки серед широкого кола колег.

З часу започаткування аспірантури при ІСМАВ НААН повний курс підготовки пройшли 53 особи, з них 16 чоловік – це випускники хіміко-біологічного факультету ЧНПУ ім. Шевченка. Нині 8 аспірантів Інституту є випускниками ЧНПУ.

Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації в галузі сільськогосподарської мікробіології у тісній співпраці науковців нашого інституту з науково-педагогічним колективом ЧНПУ ім. Шевченка є запорукою забезпечення висококваліфікованими кадрами наукові установи НААН та ВНЗ для вирішення питань, які постають перед мікробіологічною наукою, сільським господарством та охороною здоров’я.

Kozar S.F., Kravchenko N.O., Chuchvaha I.

PROFESSIONAL REALIZATION NATURAL SCIENCES DIRECTION GRADUATES IN THE RESEARCH OF THE MODERN AGRICULTURAL MICROBIOLOGY PROBLEMS

The basic directions of activity of graduates natural sciences direction of Chernigov National Pedagogical University named after Taras Shevchenko in the agricultural microbiology branch it is shown.

Key words: *graduate students, young scientists, agricultural microbiology.*

Стаття надійшла до редакції 13.11.2014